

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 92/2013-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. februára 2013 predbežne prerokoval sťažnosť A. Ž., t. č. vo väzbe, zastúpeného advokátom Mgr. P. O., T., vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 5 ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím Krajského súdu v Trnave č. k. 5 Tos 182/2012-7704 z 20. novembra 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. Ž. **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. januára 2013 doručená sťažnosť A. Ž., t. č. vo väzbe (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na osobnú slobodu zaručeného v čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 5 ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a rozhodnutím

Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 5 Tos 182/2012-7704 z 20. novembra 2012.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol rozhodnutím sudcu Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) z 27. decembra 2010 v konaní vedenom pod sp. zn. Tp 66/10 v spojení s rozhodnutím krajského súdu z 29. decembra 2010 v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tpo 71/2010 vzatý do väzby pre trestný čin závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. b) a d), ods. 2 písm. c) a ods. 4 písm. c) Trestného zákona.

Naposledy uznesením okresného súdu po podaní obžaloby z 18. júna 2012 v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 35/2012 v spojení s rozhodnutím krajského súdu z 28. júna 2012 sp. zn. 5 Tos 84/2012 bol sťažovateľ ponechaný vo väzbe z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a), b) a c) Trestného poriadku. Dňa 22. októbra 2012 žiadal o prepustenie z väzby, tejto žiadosti okresný súd nevyhovel, a to rozhodnutím sp. zn. 2 T 35/2012 z 30. októbra 2012. Krajský súd na základe ním podaného opravného prostriedku jeho sťažnosť zamietol rozhodnutím z 20. novembra 2012 v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tos 182/2012.

Sťažovateľ ďalej v sťažnosti uviedol:

«... V žiadosti o prepustenie z väzby som uviedol najmä tieto dôvody na prepustenie z väzby: „Zo skutočnosti, že obžaloba bola Okresnému súdu Trnava podaná dňa 30. 5. 2012 a do dnešného dňa nebol súdom vo veci samej vykonaný žiadny úkon vyplýva, že ide o takmer 5 mesačnú nečinnosť súdu vo väzobnej trestnej veci vedenej proti mojej osobe. Takýto postup v trestnom stíhaní mojej osoby považujem za porušenie nižšie uvedených ustanovení Trestného poriadku a za porušenie môjho práva na osobnú slobodu. ...

V odôvodnení uznesenia Okresného súdu Trnava zo dňa 30.10.2012, sp.zn. 2T/35/2012, ktorým súd moju žiadosť o prepustenie z väzby zamietol, súd mnou namietanú nečinnosť odôvodnil tým, že uznesenie Krajského súdu v Trnave zo dňa 28.6.2012, sp.zn. 5Tos/84/2012 (ktorým bola zamietnutá sťažnosť proti uzneseniu o ponechaní vo väzbe),

spolu so spisom bolo Okresnému súdu Trnava doručené 7.7.2012, následne dňa 10.7.2012 súd nariadil doručenie obžaloby obhajcom, bola urgovaná tlmočnica pribratá na preklad obžaloby, ktorý mi bol doručený 8.8.2012. Súd ďalej uvádza, že postupuje zákonným spôsobom.

Vzhľadom k tomu, že toto odôvodnenie som považoval za nedostatočné odôvodnenie nečinnosti súdu, podal som sťažnosť, v ktorej písomnom odôvodnení som uviedol dôvody sťažnosti, najmä tieto:

„Zotrvávam na svojom stanovisku, že zo skutočnosti, že obžaloba bola Okresnému súdu Trnava podaná dňa 30. 5. 2012 a do dnešného dňa nebol súdom vo veci samej vykonaný žiadny úkon vyplýva, že ide teraz už o viac ako 5 mesačnú nečinnosť súdu vo väzobnej trestnej veci vedenej proti mojej osobe. Takýto postup v trestnom stíhaní mojej osoby považujem za porušenie nižšie uvedených ustanovení Trestného poriadku a za porušenie môjho práva na osobnú slobodu.

Nesúhlasím so stanoviskom uvedeným v napadnutom uznesení, podľa ktorého súd v predmetnej trestnej veci postupuje zákonným spôsobom. Napriek skutočnosti, že zásada prednostného a urýchleného vybavovania trestných vecí nie je nadradená ostatným zásadám trestného konania, táto nie je rešpektovaná. ...

... Krajský súd v Trnave v uznesení zo dňa 20.11.2012, č.k. 5Tos/182/2012-7704, ktorým zamietol moju sťažnosť k mojim námietkam uviedol „K námietke obžalovaných týkajúcej sa nečinnosti okresného súdu treba uviesť, že ani táto nie je opodstatnená. Vo veci bolo nutné vykonať tlmočnicke a prekladateľské úkony, ktoré si vyžadovali určité časové obdobie a v podstate hneď po ich vykonaní bolo zo strany súdu I. stupňa vo veci konané.“

S týmto konštatovaním sa nemôžem stotožniť, nakoľko od doručenia obžaloby Okresnému súdu Trnava dňa 30.5.2012 vo veci nebol vykonaný žiaden tlmočnicke úkon, preklad obžaloby nepovažujem za dôvod na nečinnosť súdu trvajúcu v podstate až do hlavného pojednávania konaného dňa 4.12.2012. Krajský súd uvádza, že bolo zo strany súdu I. stupňa konané, neuvádza však aké konanie má na mysli. ...

Som toho názoru, že nečinnosť Okresného súdu Trnava vo veci sp.zn. 2T/35/2012, od doručenia obžaloby na súd 30.5.2012, je nečinnosťou neodôvodnenou. Okresný súd Trnava, aj Krajský súd Trnava pri rozhodovaní o väzbe na ospravedlnenie, resp. popretie nečinnosti použili argumenty o povinnosti prekladať obžalobu účelovo. Za neopodstatnený považujem

aj argument Okresného súdu Trnava, že dňa 10.7.2012 súd nariadil doručenie obžaloby obhajcom, keď tak mal urobiť v zmysle § 240 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku bez meškania, čo je podstatne skôr ako tomu reálne bolo. Z uvedeného je zrejmé, že Okresný súd Trnava toto vlastné pochybenie využíva pri rozhodovaní o väzbe v môj neprospech. Uznesenie Okresného súdu Trnava, ani uznesenie Krajského súdu Trnava, mi nedali primeranú odpoveď na moju námietku o neodôvodnenom predlžovaní trestného stíhania nekonaním Okresného súdu Trnava.»

Sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd vydal tento nález:

„1. Právo sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2, ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky, podľa čl. 5 ods. 3 a podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Trnave v konaní sp. zn. 5Tos/182/2012 a jeho rozhodnutím zo dňa 20. 11. 2012, č. k. 5Tos/182/2012-7704 porušené bolo.

2. Právo sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2, ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky, podľa čl. 5 ods. 3 a podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trnava v konaní sp. zn. 2T/35/2012 a jeho rozhodnutím zo dňa 30. 10. 2012, sp. zn. 2T/35/2012 porušené bolo.

3. Uznesenie Krajského súdu v Trnave zo dňa 20. 11. 2012, č. k. 5Tos/182/2012-7704 a uznesenie Okresného súdu Trnava zo dňa 30. 10. 2012, sp. zn. 2T/35/2012 sa zrušujú.

4. Sťažovateľ sa bezodkladne prepúšťa z väzby.

5. Sťažovateľovi sa priznáva primerané zadosťučinenie v sume 5.000,- € (slovom päťtisíc Euro), ktoré sú Krajský súd v Trnave v sume 2.500,- € a Okresný súd Trnava v sume 2.500,- € povinní zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

6. Krajský súd v Trnave a Okresný súd Trnava sú povinní nahradiť sťažovateľovi spoločne a nerozdielne trovy právneho zastúpenia v sume 263,53 € (slovom dvestošesťdesiattri eur a päťdesiattri centov, za 2 úkony právnej služby 2 x 127,16 € - prevzatie a príprava zastúpenia, ústavná sťažnosť, 2 x 7,63 € režijný paušál) na účet jeho právneho zástupcu, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

V prvom rade je potrebné uviesť, že podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom sťažovateľa, ktorý je v tomto prípade zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom. Ústavný súd preto v danej veci rozhodoval o porušení označených práv v súvislosti s rozhodnutím krajského súdu č. k. 5 Tos 182/2012-7704 z 20. novembra 2012, ktorého rozhodnutie sťažovateľ napadol. Tvrdenie o iných skutočnostiach (právo na „bezprietahové“ konanie), ktoré sťažovateľ uvádza v texte sťažnosti mimo petitu, je podľa názoru ústavného súdu potrebné považovať iba za súčasť argumentácie sťažovateľa (III. ÚS 149/04, II. ÚS 65/07).

Predmetom napadnutého rozhodnutia krajského súdu bolo rozhodovanie o sťažnosti sťažovateľa proti rozhodnutiu okresného súdu sp. zn. 2 T 35/2012 z 30. októbra 2012, ktorým bola zamietnutá jeho žiadosť o prepustenie z väzby, ktorú podal 22. októbra 2012.

Podľa názoru sťažovateľa krajský súd svojím uznesením porušil jeho základného práva, tak ako ich označil v sťažnosti, tým, že z jeho strany, ako aj zo strany okresného súdu sa pri rozhodovaní o žiadosti o prepustenie z väzby nerozhodovalo v lehotách, ktoré by bolo možné považovať za primerané. V tomto smere poukázal na to, že v máji 2012 bola podaná príslušnou prokuratúrou obžaloba a súdy vo veci vo veci nekonali.

Označeným uznesením sp. zn. 5 Tos 182/2012 z 20. novembra 2012 krajský súd zamietol sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu, ktorým bola zamietnutá jeho žiadosť o prepustenie z väzby. Z odôvodnenia krajského súdu vyplýva: *„Podľa názoru krajského súdu dôvody, pre ktoré boli obžalovaní vzatí do väzby, naďalej trvajú. Trestné stíhanie proti obom obžalovaným sa vedie pre obzvlášť závažný zločin, pri ktorom v prípade uznania viny hrozí uloženie vysokého trestu, dokonca až na doživotie. Keďže obžalovaní sú cudzími štátnymi príslušníkmi, možno považovať za odôvodnenú obavu, že by mohli ujsť alebo sa skrývať za účelom vyhýbania sa trestnému stíhaniu, prípadne hroziacemu trestu. Trestná činnosť obžalovaných mala byť spáchaná organizovaným spôsobom, mali sa jej podieľať aj ďalšie doteraz nezistené osoby, takže za odôvodnenú je možné považovať aj obavu z možného ovplyvňovania týchto osôb zo strany obžalovaných za účelom zmarenia objasňovania skutočností závažných pre trestné stíhanie. Existuje tiež*

podozrenie, že obžalovaní sa už v minulosti dostali do rozporu so zákonom pre trestnú činnosť rovnakého charakteru, takže hrozí aj obava, že v prípade ich prepustenia na slobodu by mohli v páchaní takejto trestnej činnosti pokračovať.“

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami, o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 344/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu prechádzalo alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z hľadiska ústavného neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

Ústavný súd konštatuje, že z uznesenia krajského súdu vyplýva, ktoré skutočnosti tvorili podklad na jeho rozhodnutie a k akému právnemu záveru odôvodnenému skutkovými okolnosťami došiel. Rozhodnutie krajského súdu o zamietnutí žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby okresným súdom je akceptovateľné, čo vyplýva z dôvodov jeho rozhodnutia. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s jeho závermi nestotožňuje, neznamená nezákonnosť a neústavnosť napadnutého rozhodnutia. Skutkové a právne závery krajského súdu nebolo možné kvalifikovať ako zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak nezlučiteľné s označenými článkami ústavy a dohovoru.

Z citovaného odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu nemožno vyvodiť, že by sa nevysporiadal s právne relevantnými argumentmi v súvislosti s rozhodovaním o prepustenie z väzby sťažovateľa, a podľa názoru ústavného súdu sú tieto odôvodnenia ústavnoprávne akceptovateľné.

Nad rámec uvedeného ústavný súd uvádza, že pokiaľ sťažnosť smerovala aj proti urýchlenému konaniu súdov o jeho žiadosti o prepustenie z väzby, treba uviesť, že sťažovateľ podal žiadosť o prepustenie väzby na okresnom súde 22. októbra 2012, ten rozhodol 30. októbra 2012 a krajský súd rozhodol už 20. novembra 2012, čo v žiadnom prípade nemožno považovať na neprimeraný čas o žiadosti vo väzobnej veci. Ústavný súd podotýka, že iba toto obdobie napadol sťažovateľ, čo vyplývalo z obsahu jeho sťažnosti.

Z týchto dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. februára 2013